

“Dels mitjans pioners d'internet, en quedem pocs”

VilaWeb celebra quinze anys i anuncia que publicarà una revista mensual d'anàlisi de l'actualitat en versió iPad –i impresa per a qui la vulga així– i que convidaran personatges diferents a dirigir VilaWeb durant un dia: Matthew Tree, Martí Domínguez i Najat El Hachmi, entre més.

—**Quinze anys és tota una vida per a un mitjà electrònic. Què no ha canviat?**

—VICENT PARTAL: Els canvis són totals. Vam començar al menjador de casa i ara tenim aquesta redacció. Vam començar que només podíem posar un fons gris i ara som més televisió que text. El tret més definitori d'aquests quinze anys és el vertigen, la velocitat amb què canvia tot i la capacitat que hem tingut d'adaptar-nos constantment. No és només que vam ser els primers, sinó que vam ser els primers de fer un wap, una versió per a mòbil, vam ser els primers de fer blogs, els primers de fer televisió... Sempre inventant i mirant com s'adapten les novetats per a fer bon periodisme.

—**Heu sabut fer-vos un lloc a la xarxa i mantenir-lo, tot i no ser un mitjà amb versió paper ni tenir cap gran grup al darrere. Molts han caigut.**

—ASSUMPCIÓ MARESMA: Sí, el nostre cas no és freqüent, malauradament. Al principi, van sortir molts mitjans, molts com nosaltres, i n'han sobreviscut molt pocs, perquè, quan la premsa convencional s'adona que no té cap més camí que internet, fa tot un esforç per ocupar aquest espai. I la competència és molt desigual. Dels pioners en queden pocs. Nosaltres competim en alguns moments amb la web dels informatius de TV3: si en compares els recursos, hi ha molta diferència.

—**Encara hi ha entrebancs?**

—A. MARESMA: Hi ha una cosa que ens preocupa perquè pensem que indica un cert subdesenvolupament del país.

VilaWeb ha celebrat quinze anys a la seu de Barcelona i el 16 de desembre faran la celebració a València, a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC). Vicent Partal i Assumpció Maresma, director i editora, recorden el començament i projecten el futur.

N'hi ha que encara es pensen que la premsa digital no és seriosa. Nosaltres i moltíssima més gent demostrem que ho som. Les institucions són les primeres que ho han de tenir present. En tertúlies i debats sembla que no hi siguin, els mitjans digitals. En aquest moment tots som digitals i, ara, als quinze anys, volem que es pari atenció sobre aquesta injustícia i que les tertúlies televisives i radiofòniques tinguin en compte la premsa digital.

—V. PARTAL: Es produeix una situació ridícula ara: el públic ja està més a la premsa digital que no a la de paper i, per contra, l'opinió publicada sembla que continue essent exclusivament de paper.

—A. MARESMA: Sembla que el periodisme convencional vulgui sacralitzar encara el paper com si hi hagués un periodisme de primera i un de segona.

—**Fa quinze anys molts no creien que el català pogués tenir espai a la xarxa. Ara és evident que la presència del català és molt més destacada a la xarxa que no en formats com el televisiu o la premsa escrita.**

—A. MARESMA: Al començament va haver-hi un debat fort. Hi havia gent que es pensava que, com que la xarxa era mundial, tot s'havia de fer en anglès. Després van aparèixer els partidaris de l'espanyol. Nosaltres sempre vam dir que internet era sobretot local. De fet, el manifest original de VilaWeb deia “és hora d'alçar barris a internet”, i els barris eren locals. Sempre hem

defensat la informació de proximitat i, per tant, el català hi havia de tenir un lloc claríssim. Precisament una de les coses que ens fa sentir més orgullosos és haver contribuït molt que internet sigui un cas d'èxit per al català. Evidentment, quan es guanya el domini .cat això ja esdevé indiscutible. Però al començament sí que va costar.

—**VilaWeb era a internet des del començament. Creieu que això va servir per a engrescar els catalans a participar-hi activament?**

—V. PARTAL: En això som hereus del Ramon Barnils. VilaWeb i EL TEMPS som dos productes del Barnils que fan realitat idees que Josep Gifreu ja havia expressat. El concepte de marc nacional de comunicació ningú no l'ha representat com VilaWeb. És evident que hi ha grans actors, com TV3, que han estat importants, però ho han estat malgrat ells, perquè mai no han tingut el país al cap. EL TEMPS fou el primer lloc on es posà en relleu el país total com a marc de comunicació i és a EL TEMPS on nosaltres, personalment, aprenem molt. VilaWeb, en aquest sentit, és filla d'EL TEMPS.

—A. MARESMA: A EL TEMPS aprenem a somniar. Sense la tenacitat d'Eliseu Climent, VilaWeb no existiria. Sense aquelles dosis de tenacitat i de capacitat per al somni no hi seríem. A més, Maresma i Partal es coneixen a EL TEMPS, també. És cert que en Gifreu ho havia teoritzat, però això s'havia de dur a la pràctica. No és fàcil, però és

possible pensar en el país sencer. Uns altres hi renunciem i no ho haurien de fer.

—V. PARTAL: Després ha vingut més gent, més normalitat. La gent ja no s'ha hagut de rumiar coses que, sense el TEMPS i sense VilaWeb, s'hauria hagut de rumiar. Com deia Vicent Martí, al Principat hi ha tants o més *blaveros* que al País Valencià. Encara em sorprèn que s'ignore voluntàriament el País Valencià, les Illes i la resta.

—Les edicions locals va ser una innovació. Tenen futur?

—V. PARTAL: Van ser molt importants en el seu moment, sobretot perquè era molt difícil de publicar a internet i, a través de les edicions locals, es va facilitar la informació local. Ara continuen essent vàlides, però és molt més fàcil de fer un diari local o comarcal. VilaWeb sempre ha respectat molt l'ecosistema i veiem amb molt de goig totes les iniciatives que hi ha: al País Valencià, L'Informatiu; a les comarques centrals hi ha dos o tres diaris locals molt ben fets; Comarques Nord, a Morella, és una iniciativa modèlica. És molt important que tinguem un mitjà com VilaWeb, que fa la funció d'aglutinar i arribar a tota la nació, però ha d'haver-hi una premsa local molt forta també —i no necessàriament ha de ser VilaWeb.

—A. MARESMA: Caldria afegir-hi tres dades. Una: que l'edició local més important de VilaWeb és al País Valencià, que és VilaWeb Ontinyent. Segona, que el treball més important sobre VilaWeb neix a la universitat d'Alacant i és un estudi sobre premsa digital que marca una línia en el món universitari per la manera com ho ha fet. I, tercera: fa poc més d'un any va néixer VilaWeb Valls, que és l'última local que hem afegit, i ha significat una embranzida perquè ens hem adonat que això continua funcionant, sempre que redefinim el model constantment, adaptant-lo.

—La fermesa del català a la xarxa contrasta amb la qualitat de la xarxa de cable als Països Catalans?

—V. PARTAL: Sí. L'estat espanyol va fer un model de privatització basat a privatitzar les empreses públiques mentre pogueren mantenir els privilegis perquè volien que esdevingueren les grans multinacionals espanyoles. En el cas de Telefónica, li han permès una política que va contra el desenvolupament

“Es produeix una situació ridícula: el públic ja està més a la premsa digital que no a la de paper i, per contra, l'opinió publicada sembla que continue essent exclusivament de paper”

del país: som el país d'Europa amb la xarxa més cara i amb la velocitat més lenta. Això és penós. No hi ha hagut manera de desplegar fibra òptica, o s'hi ha fet molt poca cosa. I és lamentable perquè no únicament ens en ressentim nosaltres: les conseqüències afecten la sanitat, l'educació i tot el món.

—Al final els mitjans convencionals acabaran fent-se els amos de les grans propostes per internet?

—V. PARTAL: Ja ho veurem. Ara hi ha un moment molt interessant. Jo no havia cregut mai que el paper podria desaparèixer i ara comence a creure-ho. Comencen a tancar molts diaris. Als EUA és una tendència claríssima. Algunes publicacions de referència s'han quedat només en la versió digital. Fa cinc anys no m'hauria atrevit a dir que el paper desapareixeria. Ara sí que dic que el paper passarà a ser un suport molt marginal. Això ens igualarà a tots. Sembla evident que no pots competir amb grans empreses amb molts diners, però precisament el nostre cas demostra que, tot partint d'una xicoteta empresa familiar, es pot competir en audiència.

—Com influiran els nous formats (tablets, etc.) a les webs?

—V. PARTAL: Hi ha tot un fenomen social totalment nou, que són les xarxes socials, Facebook, Twitter, etc. Encara s'han d'assentar. Pense que periodísticament Twitter és espectacular. Facebook no m'ho sembla tant.

De segur que n'apareixeran de noves. El problema d'internet és que sempre hi ha un paio tancat en una habitació inventant alguna cosa que demà passat et tornarà boig. Quan ix una cosa nova, nosaltres sempre la sospesem demanant-nos quin valor periodístic té, quin ús se'n pot fer.

—I els nous formats de receptor?

—V. PARTAL: També. Només fa dos anys que hi ha l'iPhone i comença a ser difícil de trobar un telèfon amb teclès.

—A. MARESMA: I ara l'iPad!

—V. PARTAL: Els *tablets*, com l'iPad, també tenen molt de futur. Avui, pels quinze anys, anunciem que farem una revista i la farem per a iPad. Si algú la vol en paper, li l'enviarem en paper però a casa seua, no al quiosc. El paper serà secundari respecte al continent de la revista, que serà l'iPad. Ací hi haurà el canvi. En el futur la gent rebrà la informació a través de serveis de mobilitat, que poden ser molt diferents dels que tenim ara, però el futur és ací. Per a VilaWeb és important que en aquestes noves formes de comunicació continue havent-hi la tradició del periodisme. Els referents han de continuar essent aquí. Si no hi són, el món canviarà igualment. La diferència serà que els periodistes no hi pintarem res. Com que pensem que això no és bo, lluitem per estar al dia.

Alex Milian